

ВИДЕЛИНА

Ученически двуседмичникъ за национална просвета и култура.

Адресъ: СТ. НАЙДЕНОВЪ
ул. „Аспарухъ“ 23
Варна.

Урежда редакционенъ
комитетъ отъ учащи се
въ Варн. мъжка гимназия.

Разрешенъ съ писмо № 32061

Абонаментъ;
За 1 година 30 лв.
За странство 50 лв.

3-ти МАРТЪ

Най-ценното и съкровено нѣщо за единъ народъ е неговата свобода. А денътъ, въ който той веднажъ загубилъ я, си я възвърне съ кръвни свети жертви, е още по-светъ, цененъ и съкровень...

Българскиятъ народъ, живѣлъ времена на слава и величие, на всебългарско надмощие и владичество, видѣлъ не веднажъ да се развѣва победоносно „конската опашка“ при стенигъ на Цариградъ, далечъ долу въ Епиръ и Тесалия, въ полята на Скития и чакъ до горния Дунавъ, бѣ злочестъ да познае и най-черното, и най-лошото.

Непрогледната петвѣковна политическа и духовна тъма, въ която го бѣ хвърлилъ безмилостниятъ азиатски сатрапъ, го хвърли въ най-тежко отчаяние, отчужди го далечъ отъ културния животъ и прояви на европейскитъ народи...

Никога обаче идеалътъ на свободата не е билъ далечъ отъ българското сърце. Никога преданията за славното му и велико минало не сж преставали да събуждатъ у него стремежа и горещото желание да бжде пакъ свободенъ синъ на свой народъ и държава.

Идеята за свободата, проблеснала най-напредъ съ мъждукането на кандилото въ тъмната Атонска килия, намѣрила отзвукъ въ перото на дѣдо Славейкова, минала презъ огненитъ слова на Раковски и Ботева, видѣла увисналъ на бесилката най-достойния отъ достойнитъ синове на бълг. племе — безсмъртниятъ Карловски дяконъ и апостолъ на свободата, получи своя завършекъ и великъ край съ подвига и саможертвата на братския руски народъ.

Безспорно 3-ти мартъ е и ще си остане най-големата, най-великата дата отъ новата история на българската държава.

3-ти мартъ олицетворява увѣнчанитъ съ успѣхъ петвѣковни усилия на цѣль единъ народъ за възстановяване неговата честъ и свобода.

3-ти мартъ е общата братска гробница на хиляди и хиляди предани и самоотвержени млади български синове, дали най-скъпа данъ на народъ и родина, изпълнили най-достойно своя отечественъ дългъ.

3-ти мартъ най-после е възкресението на българската държавна и национална честъ, мощъ и величие, олицетворено въ безсмъртния подвигъ на опълченскитъ герои отъ Шипка.

Затова и 3-ти мартъ трѣбва да бжде „святая святыхъ“ за всѣка честна българска душа.

„ВИДЕЛИНА“

ЗАВЕТА НА ДѢДИТЪ

Вѣкове следъ вѣкове се ниятъ тъмни, черни... Но тамъ въ мрачината проблѣсва звездата на отрадни символи, тържествуващи, сияещи.

Това сж заветитъ на нашитъ прадѣди.

И хиляди ратници, се ниятъ обляли съ безуенна кръвъ родната земя. Тѣ всички сж достойни за горещъ възторгъ и любовъ... Тѣ вливатъ въ душата на всѣки родосъзналъ се българинъ майчина топлина, която гали, облива съ любовъ. Скѣпоценни завети, които изваяха лжчезарния идеалъ, свободна и могъща България.

Нека издигнемъ мощно зовъ съ родния трицвѣтъ и гордо го развѣемъ надъ роднитъ поля.

Тия блестящи лозунги обогрени съ кръвта на безсмъртни герои, трѣба да красятъ челото на всѣки достоенъ българинъ. Това сж свещенитъ завети на нашитъ дѣди развѣли възторжено българския левъ изъ дивнитъ дебри на Македония, Тракия и златна Добруджа.

Преклонъ предъ вашата скъпа паметъ, о борци. Ще пазимъ ние свѣто тия безценни съкровища напоени съ непоколебимия духъ на българина, ние ще имъ отредимъ най-красивия крѣтъ на нашитъ млади души. Ние ще обзиемъ вашитъ незнани гробове съ дивни лаври свити отъ дъхавити цвѣтчета на нашитъ дѣбра, ние ще даримъ на нашето малко и китно отечество безгранична любовъ, преданостъ и самопожертвование. Най-последно ще Ви даримъ само величие и слава...

Днесъ въ шеметния вихъръ на нашето тревожно време тия завети ще укрепятъ въ душитъ ни силна и непоколебима вѣра за по-свѣтли, щастливи бжднини на нашето измъчено и любимо отечество...

у-ка отъ VII кл. на Ш. Д. Г.

Д. И.

ПО ПЪТЯ НА ОТЦИТЪ

на Виделинци

Преди стотина години бѣха времена, когато цѣлиятъ български народъ, подтиснатъ отъ ярема на тежкото робство, изнемогваше и редѣеше.

Доиде Паисий и запали навѣки, може би, изгасналия факелъ. И пламна той — факелътъ на народната пробуда, залъ съ своята свѣтлина родната земя.

Занизаха се свети дати и имена. Заредиха се бунтове, и като вѣнецъ надъ всичко дойде чутовниятъ подвигъ на Шипка, който роди свободата.

Обаче скоро дойде денътъ, когато свободна Сан-Стефанска България биде разпокъсана. Но калѣнъ българскиятъ духъ прехвърли Балкана, жадувайки за братско единство отъ дветъ му страни, и роди се съединението на северна и южна България. Коваренъ съседъ пристѣпи склучения миръ, но плати скѣпо, като облъ съ кръвта си полята на Сливница и Драгоманъ.

Доидоха Балканската и Европейската войни, които посочи на народитъ, че на Балканитъ българскиятъ народъ е сила, която не може да се пренебрегва.

При всичкитъ споменати случаи българскиятъ народъ прояви невиданъ героизмъ и съзнателно родолюбие.

Славни бѣха тия времена! Велико бѣше дѣлото, което тѣ родиха; времена, презъ които се ковѣше величието на Родината ни, и съ кръвъ се чертае границитъ на държавата ни; времена, когато приказкитъ бѣха превърнати на дѣла и гръмогласното „ура“ караше панически да бѣгатъ враговетъ ни по четиритъ краища на Балканския полуостровъ.

Народътъ бѣ единенъ, и идеалътъ — свободата на поробенитъ братя и провъзгласяване

отново Сан-Стефанска България и обединението на племето ни караха всѣки да трѣпне преди обявяването на войната, да чувствува, че скоро ще възтържествува свободата. Героитъ съ упорита вѣра на преуспѣване и сполука презрѣха смъртѣта, пометоха крепостѣта Тутраканъ, залѣха съ кръвъ Червената стена, Каймакъчаланъ, 1050, окървавиха, но прегазиха Черна и показаха на хилядитъ противници, че българскиятъ войникъ за родъ и езикъ, вѣра и свобода не жали нищо, а съ готовностъ слава живота си предъ олтаря на Отецеството.

И доидоха дни, когато народниятъ идеалъ бѣ постигнатъ. Отправи се тогава гореща молитва на български езикъ къмъ Всевишния отъ четиритъ краища на полуострова.

Но, не за дълго бѣ радостъта народна.

Зла е орсията ни. Не постигнахме идеалитъ на племето си. Върху плещитъ ни се стовари като чукъ Ньонийския „договоръ“. И Родината ни пакъ бѣ разпната на кръстъ.

Останаха безкрѣстни гробоветъ на бойцитъ герои тамъ, далечъ задъ вълчитъ ями и теленитъ мрежи, тамъ, где плачевна е пѣсенъта на овчарския кавалъ въ златна Добруджа.

И какво е сега? Дали унии и тѣжа по несбжднати идеали? Днесъ нѣма единение, липсва като че ли идеалъ.

Вамъ, Виделинци, предстои върховния и синовенъ патриотиченъ дългъ да предпазите младежѣта отъ всѣко заблуждение, да й посочите истинския пѣтъ къмъ славата и благополучието на родъ и Родина — пѣтъ на отцитъ.

Л. Панайотовъ.

КЪМЪ ТВОРЧЕСТВО

За трети пѣтъ просвѣтна дѣлото на младежѣта, създадено съ толкова мъжи, градено и крепено съ надежди и упования: една брънка повече въ веригата сплетена отъ неизтощима вѣра и безкрайна всеотдайностъ.

Тежи надъ родния край, глѣхнатъ просторитъ, сковани въ бездушностъ. Измамни сияния увличатъ въ бездейностъ и неволя, а пѣрха пламтящъ и буенъ духъ... Измамни виде-

ния разкриватъ наивната вѣра въ новото, което живота ще разгърне, а сърцата свити отъ жаль сочатъ на опознато и скѣпо, въ радоститъ и бедитъ, минало...

Ще бжде ли денътъ на виделината, когато душата се гърчи отъ болъ по безплоднитъ блѣнове на тихо и бездейно съществуване?

Не, никога!

Наистина, въ какво е гордостъта на единъ народъ, чийто

деца растатъ засѣнчени и притиснати отъ злочастия и у които въ нехайностъ замиратъ скрититъ заложби?

— Нерадостно настояще, изпълващо и вдъхновяващо салъ единъ мотивъ: осигуряване личното съществуване и материалното благополучие...

Да отречемъ това настояще, да отречемъ условноститъ, предразждацитъ, изкуственостѣта — всичко, което подтиска и убива душата. Необходимо е свърщане въ новъ пѣтъ, стрѣменъ и каменливъ, но пѣтъ достоенъ за достойно прераждане; необходимо е да се долови въ живота постоянното и

да се откъсне отъ промѣнливото и течащото. Ние, подрастващата младежъ трѣбва да доловимъ струята, която неотмѣнно завладява и дава нова насока, но за това трѣбва да се научимъ да жертвуваме мили нѣща и скѣпи привички на които сме отдавали своятъ жаръ. Въ името на нова стремителна дейностъ трѣбва да се отречемъ отъ миналото, тегнешо като прокоба, защото човѣшкиятъ духъ се смѣе надъ човѣшкитъ закони, защото презъ годинитъ и вѣковетъ, презъ разрушение и съзидане, презъ доволство и злочастие преминава, вдъхновява и чертае свѣ-

тълъ пѣтъ една будна вѣра. Успѣхътъ не е въ отрицанието и увлѣченията — не се създаватъ идеали, не се гради и не се твори култура съ измамливи видения...

Незавидна сждба има младежѣта въ нашата страна: тежѣкъ дългъ лежи ней, за превъзможване мрака, надвесенъ надъ Родината и пресъздаване на самата себе.

Тя трѣбва сама да се оформя, за да не бжде измамена и сама да не измами възлаганитъ ней надежди. Всѣко човѣшко дѣло има временна трайностъ, но значението му лежи въ бждещето.

Нека се помжчимъ и иззидаме нашето, младежкото ново дѣло, за да блѣсне искрата, що ще покаже на ония, които си отиватъ, че утрото на младото поколение ще бѣде блестящо, че децата ще стигнатъ желанія връхъ, въ политъ на който сж склопили очи бащинъ.

Дълго отричани и клеветени, обвинявани въ бездейностъ, защото всѣки иска да ни наложи своитѣ идеи, нека подиримъ своя пжтъ. Нека у насъ се възроди прозиращата, но несбждната и поругана надежда и нека станемъ символъ и изразителъ на единъ по-високъ духъ, на една по-мощна воля и никога въ живота да не се докоснемъ до състоянието на покойно изживяване, готови на лѣто и унижение хора.

Трѣбва да се заинтересуваме отъ общественитѣ въпроси и да се отдадемъ на обществено творчество. Нека всички повѣрваме, че е възможно преобразението на окръжаващата ни срѣда, но да помнимъ, че трудна е борбата съ нея, че тя спомява безволевия и неподготвенъ човѣкъ и само твърдиятъ и силниятъ въ убежденията може да бѣде деятелъ въ живота и свещенослужителъ въ храма на Родината.

На творческа работа, за да докажемъ, че познаваме своя пжтъ, че знаемъ извикитѣ и възлазятъ на сътрудничество между гражданствено неоправданата татковина, че обичаме искрено и дълбоко своя народъ, че сме готови на лишения за построяване на жилищиятъ му върху начала, вдъхновени отъ буйното чувство, отъ преклонения предъ правдата. Да се издигнемъ чрезъ нашето все пакъ немошно творческо дѣло до върховетѣ на всички възможности, за да имаме, като граждани на своето отечество, лостоветѣ за ръководене и преобразяване новитѣ сили въ срѣдства за целесъобразни творчески служби на човѣчеството, и обогатени съ наследството на велико минало, да изградимъ на страната едно честито настояще и справедливо бждеще.

На работа за изграждане на нова естетика и нравственостъ! Къмъ творчество, за да се докаже, че младежъта не само може, но и че въ желанието и устрема ще се научи и да проехти като химнъ нейното възжелание да бѣде творецъ и въплотителъ на народнитѣ тежнениа и стремехи.

Нека се сплотимъ въ името на Родината, за прокарване пжтъ презъ тресавището и съ виделина да се разсѣе надтегнатия мракъ. . .

Да бѣде день на творчески и бунъ устремъ! . . .

Шипка

Гордо се издига всрѣдъ балкана връхъ,
Кой пръвъ на свободата съ чаровенъ лъхъ
Увѣнчалъ е гордо свойто росно чело
Кой е нѣмъ символъ на велико дѣло.

Той е съ кърви цѣлъ, облянъ и напоенъ
Съ кости благородни, свети наторенъ
На чедо достойни за свойта родина,
Облакъ смъртоносенъ надъ кои премина.

Тъмъ оржжие славно бѣ салъ храбростта
И умрѣха тѣ на край родни за честта
Но съ своя подвигъ родиха свободата.
Изпълниха достойно завета на Караджата.

И спомня днесъ балкана велики имъ дѣла
Кои увѣнчаха съ лаври, горди имъ чела;
Съ радостъ поднесоха живота си даръ,
За да живятъ свободата—предъ отечественъ олтаръ.

Но тѣ не умрѣха, тѣ живятъ въ нашъ часъ,
Макаръ и паднаха въ люти бой тогасъ;
Съ въра въ бждещето обаче тѣ умрѣха,
Катъ примѣра си достоенъ намъ завещаха.

В. В.

Добруджа

Навлѣкла траура стоишъ сама
о, Добруджо, родино ненагледна
при тебъ не ще се върна и отседна
тъсна ми е вече твоята земя.

О, горко ти, какъ дрънкатъ желѣзата
и майкитѣ поливатъ прѣсни гробове....
И тукъ и тамъ се чуятъ стонове,
въздишатъ тежко даже и нивята,

че тамъ отъ дълго време вече кракътъ
на морния селякъ не е стѣпилъ,
отъ тежки трудъ не се е изморилъ
уви, отъ погубния гнетъ на робитѣ,

Тежка, тежка е твоята ория
о ти народе, поробенъ, угнетенъ;
въ твоята хижа другъ е приютенъ
досуъ изпадна ти въ съсия.

Кѣде ще клетий да отидешъ, кѣде?
тъмница илъ гората ще поемешъ?
Но ти не ще тазъ служба да заемешъ,
че другъ те по-святъ дългъ зове.

П. С-ска

Неустрасимиятъ български войникъ съ своето мощно „УРА“ и „НА НОЖЪ“ сразяваше многочисления противникъ.

„Пилѣ то есенни трели
И шепоти сѣнни носи далечъ“

Найтасъ

Бавно крачи лекокрила нощъ
Метнала сребристъ плащъ, везанъ съ безброй бистри елмази, готови всѣки моментъ да се откъснатъ и цѣлунатъ тайнитѣ бездни на Найтасъ...

Прелестна вечерница, смилено свела очи, изповѣдва своя неземенъ грѣхъ. Съ единъ крайнецъ на зеницата поглежда подъ огледална повърхностъ на тихи талази луна и праща първи лжчи на западъ; де се оглеждатъ голи скали и мрежести сѣнки на надвесени клони.

Последната виделина отбелязва крайнитѣ очертания на назжбени, оронени скали и сочи водната пжтека, що криволичи навжтре изъ морския брѣгъ.—Рѣка...

Бродя край скалистия брѣгъ. Навредъ е пусто. Нѣмо. Глухо... Замиратъ строгитѣ ми стѣпки въ загадната пѣсенъ на тайни далечни, що шепне Найтасъ. Обгръщамъ съ моренъ взоръ незримото море. Чудната симфония на тишината искамъ да доловя. Напраздно!...

Галения плѣсъкъ на вълна о вълна:

Гордия откликъ на ржбести скали... Демонически смѣхъ на сиви силуети, качнали морни на оголени клони, или тайнствения имъ плѣсъкъ на разперени криле подели пжтя на вѣчната свобода.

Ронятъ сълзи оголени клони...!

Ринатъ жълти листе...!

Падатъ единъ следъ другъ подети отъ бѣбривата рѣчица, що пѣсенъ имъ вѣчно реди.

Пѣсенъ на нѣвга живѣли...

Надигне назрѣла грѣдь, — въздѣхне и съ пѣсенъ подеме пакъ вълна следъ вълна... Въ тозъ хаосъ на виещи трели една тжжна симфония се ниже катъ безкрайна нишка на минали битви.

Минчо Йордановъ—В. М. Г.

ЦЕЛИ НА ИСТОРИЧЕСКОТО ВЪЗПИТАТЕЛНО ДѢЛО ПРИ ВАРНЕН. МЖЖКА ГИМНАЗИЯ.

Днесъ България преживява тежки и сѣдбоносни времена. Не стигатъ тежкитѣ задължения и репарации, които ни се наложиха отъ „победителитѣ“, но и вѣрата въ успѣха на правдата, справедливостта, въ тържеството на националнитѣ ни идеали въ душитъ и сърдцата на българитѣ е изчезнала. Морала на българина е пониженъ, здравиятъ му националенъ духъ е сломенъ.

Въ тѣзи дни на отчаяние и морално падение очитѣ на всички сж обърнати къмъ младежъта.

„Младежъта е бждещето на България.“ „Да създадемъ младежъта, ако искаме да създадемъ утрешна велика и благоденстваща България“ — се чуватъ гласове отъ всички срѣди.

Като резултатъ на този повикъ за спасението на последната на 22 октом. т. г. по улицитѣ на Варна се появиха позиви, издадени отъ тритѣ варненски гимназии и търговската академия, съ които се моли гражданството за подкрепа при националното възпитание на учащата се младежъ.

Въ отгласъ на горепоменатия позивъ се поде инициативата отъ група ученици за основаването на едно историческо-възпитателно дѣло при В. М. Г., което да се яви като едно ново срѣдство за насаждането у ученицитѣ на всички онѣзи граждански и спартански добродетели, които сж необходими предпоставка за успѣха на България и частно — за всѣка личностъ. И наистина желанието на тѣзи ученици се удѣнча съ успѣхъ. На 2XI. т. г. бѣха положени основитѣ на това дружество.

Всѣки единъ българинъ, независимо отъ неговото материално и обществено положение, желае България да напредва, да върви по пжтя на своето величие. Той иска България да се издигне на необходимата висота, да бѣде изграденъ оня свѣтълъ храмъ, отъ чийто камбанарии да бѣде известенъ триумфа на нашето отечество. Но за да се постигне това, за да се постигне този националенъ идеалъ — цѣлокупна, обединена и благоденстваща България — необходимо е да се работи за това. Може да работи за величие и издигането на единъ народъ само тозъ, които го обича, който му е преданъ, готовъ да се жертвува за неговото благополучие. Само тозъ, който го обича, е способенъ

за преданна, творческа и ползотворна работа. Тозъ който не го обича, той не може да бѣде истински борецъ за този народъ, той не може да лѣе за него само крокодилски сълзи и нищо повече. Любова нѣма степенъ

Схващайки ясно горното, историческото възпитателно дѣло си е поставило за целъ предъ тание националното възпитание на младежъта.

Ученицитѣ трѣбва да прегърнатъ националнитѣ идеали на своя народъ; тѣ трѣбва да се вживятъ въ неговитѣ идеали, възжеления и стремехи; тѣ трѣбва да станатъ носители на прѣпореца на своя народъ.

За да може, обаче, тази мисловъ къмъ отечеството, къмъ народа ни, къмъ Родината ни да бѣде съ успѣхъ всадена въ душитъ на младежъта, тя трѣбва да знае неговото славно и героично минало, неговитѣ стремехи, идеали, неговитѣ борби за съществуване. Тя трѣбва да знае кой е националниятъ идеалъ на българския народъ, за чието осъществяване мрѣе съ усмивка на устата цѣли поколения, идеала, за когото паднаха свидни чедо на българския народъ, идеала, заради когото днесъ въ нашата Родина се намиратъ десетици хиляди велики майки и вдовици въ черно, идеала, заради когото десетици хиляди чедо на свидни синове на българския народъ сж принудени съ усиленъ трудъ и себеприношение да изкарватъ своята прехрана, идеала, който днесъ се издига, подобно на Вителовата звезда, надъ тъмнитѣ и мрачни хоризонти на нашата Родина, която чака мждрецитѣ, които съ своя умъ, енергия и постоянство скоро ще поведе на върхъ пжтъ. Да! За да стане единъ истински труженикъ за извоюване идеалитѣ на българския народъ, всѣки единъ младежъ, българинъ, трѣбва да знае българското минало, българската история.

Народъ, който не познава своята история, прилича на корабъ всрѣдъ бурния и строгитѣ вълни на океана, и строи и загубилъ брѣговетѣ, отъ които е трѣгналъ.

Ето вкратце целитѣ на това дѣло. Върху тѣхъ би могло да се пише много, но колонитѣ на единъ вестникъ не позволяватъ повече.

Рускиятъ ученъ и голѣмъ приятелъ на България Григорий Петровъ казва: Младежъта е бждещето на народа, надежъ

—И ронятъ се есенни трели въ нощта.

....Кога последни заникъ възвести, че нова повѣля доде,—тогазъ скиталци рибари, край тихия брѣгъ—скиталци на волната ширъ, отъ вѣрната бранъ на силни властирѣ, Добротичъ, останаха сами да страдатъ отъ нови емири.

А днитѣ ковѣха думитѣ: „робство и гнетъ“.

Не! Викнаха вси.

„Да помнимъ завета на наши кумиръ“!... Тѣй ронятъ сълзи съ думи все вълни... Бѣловласъ Найтасъ за чедата свои шепти...

Въ морна нощъ, развѣха прѣпорци бързоходни имъ тримери съ украсени носове отъ злато-жълта медъ.

Опѣнаха перести платна,

Понесоха се далечъ изъ буйни вълни, Губѣха се катъ свѣткавици въ необятната ширъ. Тѣ, горди рибари, вѣрни войни на волната ширъ, станаха пирати, що кръстосваха на длѣжъ и ширъ буйни води на Найтасъ.

Мѣстителъ на жестока прокуда отъ родни хижи—отъ родни брѣпъ.

Бранната кула на Добротичъ—фаръ, кумиръ единъ, бѣ зорко око на емира. Търсѣше тя синоветѣ свои, съ погледъ впитъ въ чернитѣ очи на нощта, де блѣстѣха последни заници на брани тримери.

Рибарски оставени хижи дълбока обходи печаль, а Емира победи празнуваше.

Страница на великия Ботевъ

Чий е Ботевъ

Пороветъ около принадлежността на Ботева.
Ботевъ като национален поет и герой

...Знай, че следъ отечеството най-много съмъ обичалъ тебъ.
(Хр. Ботевъ до жена си).

Ботевъ е билъ и ще си остане въ съзнанието на българския народъ, като единъ отъ най-вѣрнитъ негови синове, платилъ кръвенъ данъкъ за свободата на своя народъ, изкачилъ своята Голгота съ себеотрицание и самопожертвувателност на истински народенъ мъченикъ.

Ботевъ е, и ще си остане легендарния националенъ герой на българското племе, въ чиито жили тече само българска кръвъ и тупти предано българско сърдце.

Ботевъ ще бже най-после за вѣчни времена знамето на българ. национална младежъ, кумирътъ на младото поколение за достойно изпълненъ отечественъ дългъ.

Впрочемъ, спорътъ за принадлежността на Ботева се разрешава по най-ясенъ и категориченъ начинъ отъ самия него, който въ предсмъртното си писмо до жена си Венета пише между другото:

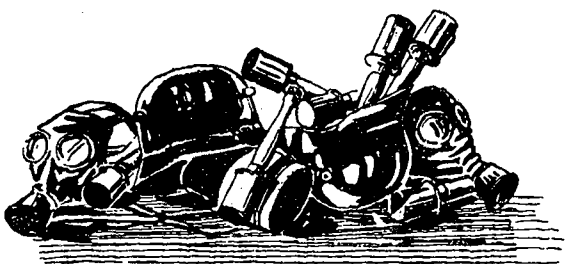
...И знай, че ако умра следъ отечеството най-много тебе съмъ обичалъ! ...

И Ботевъ умрѣ, обезсмъртавайки своето име и своя подвигъ, за да живѣе на вѣки като най-предания и пламененъ борецъ за националната ни свобода, въ сърдцата на българската младежъ.

ВИДЕЛИНЪ ВИДЕЛИНОВЪ

Голѣмиятъ контрастъ между живота на поробенъ български народъ и живота на хора въ неговата срѣда, които за всички облаги и спокойствие се продали на поробителя, есж били по-голямъ врагъ за народа, отколкото самиятъ турски насилникъ, е озлобявалъ и извѣрлявалъ всички български революционери и дейци на освобождението, а най-вече сая Ботевъ, който е билъ крайно чувствителна натура.

Историческо възпитателното д-во си поставя за целъ, доколкото възможноститъ и средствата му позволяватъ, съ своитъ скромни усилия, да изиграе ролята на ковачъ, на леляръ, който да създаде отъ своитъ членове истински българи, родолюбци.

Свободата въ поезията на Ботевъ

Не единъ отъ поетитъ преди Ботевъ е копнѣлъ по свободата и ней е посвещавалъ плода на сладкитъ си мечти. Не единъ преди него е умиралъ съ сладкия блѣнъ по тази свобода въ хладни зандани. Обаче, едва ли има поетъ, у когото тази любовъ да избива такива дивни хероични стихове.

Ботевъ е чадо на Балкана, на природата. Неговиятъ духъ е обущавалъ съ духа на природата и съ нейната дивна хармония. Като птичка се е скиталъ той — на воля отъ чука на чука и съ развени кждрици се е къпалъ въ свѣтлината и лазура на тази чудна балканска природа. Закърменъ отъ малкъ съ свободата, тукъ въ Балкана пакъ за тая свобода му шепнали величественитъ, самотни чукари, страшно нависналитъ канари, старопланинскитъ върхове-гиганти, възправени и възмогнати високо — прибулени съ облаци и мъгли. Кой знае, може би и той като Крали Марко, да е билъ закърменъ съ млѣкото на нѣкоя волна самодива, която отпосле тѣй живо да изрази въ „Хаджи Димитъръ“.

И тая душа, изпълнена съ толкова много любовъ къмъ свободата да има неприятната срѣща съ неправдата — робството. Всѣки би могълъ да си представи онова, което е станало въ душата на поета, съ неговия идеалъ. Буйната младежка кръвъ кипи, накръненото чувство се повдига съ страшна сила — ликътъ на свободата е очерненъ. Поетовата душа е наболѣла, тя страда за цѣлтъ народъ. Поетическото му творчество иде да посочи пътя, по който той ще прослужи на правдата, истината и свободата. Едно по друго той слага предъ нозетъ на своя идеалъ всичко, което го свързва съ земята — което е лично негово, за да полети на развихренитъ криле на своята храбростъ къмъ свободата. Къмъ либето си той се обръща съ следнитъ безискуствени редове, пълни съ толкова топлота и трагизъмъ:

Остави тазъ пѣсень любовна
Не вливай ми въ сърдце
отрова.

Забрави туй време, га плачехъ
За погледъ милъ и за
въздихка

Ти имашъ гласъ чуденъ —
млада си —
Но чуйшъ ли, какъ шепне
гората,
Чуйшъ ли какъ плачатъ
сиромаси

За този гласъ ми копнѣй
душата“.

Поетътъ е разбралъ своята мисия тукъ на земята. Копнежътъ къмъ волень, свободенъ животъ му нашепва за хайдутството. Защото не стига само да желаешъ, искатъ се жертви, иска се борба до край. На хайдутството, тоя символъ на свободата, Ботевъ посвещава скжпи страници. Въ какви смѣли стихове избликва неговиятъ Чавдаръ, противъ майка му, която го е дала „на чуждо село аргатинъ“ — при вуйка-изедникъ. И Чавдаръ рипва и подскоква, че ще иде въ Стара-планина при татко си, при върлитъ и страшни хайдутти.

А какво сж майчинитъ клетви въ „Пристанала“, при желанието за свобода, — при копнежа да разполагашъ съ себе си самъ?

Идеалътъ на хайдутина е въплъщавалъ силно Ботева. Той знае каква е хайдучката съдба — той знае, че хайдутинътъ може младъ да загине — той хайдутинътъ Ботевъ, не ще дочака, може би, наградата на своя трудъ — но все пакъ нему е достатъчно да умре за свободата. Той нарама пушка съ лиха радостъ въ душата се обръща къмъ майка си, защото тя е единствениятъ човѣкъ, комуто може да излѣе душата си. Защото макаръ и Родина да е първа въ неговия животъ — все пакъ сжществуватъ майка, либе, братя и сестрици.

Но кажи какво да правя,
Като си ме майко, родина
Съ сърдце мжжко, юнашко,
Та сърдце, мжжко, не трае
Да гледа турчинъ какъ бѣсней
Надъ бащино ми огнище!

Не изтърпѣ буйниятъ хайдутинъ. Сърдцето му — мжжко, юнашко, рипна, подскоочи — премина бѣла Дунава и хукна въ Балкана. Ботевъ, както и Чавдаръ отъ „Хайдутти“ не изтърпѣ гнета — па хванаха пътя — Чавдаръ къмъ татко си хайдутинъ, а Ботевъ къмъ татко си — стария Балканъ. Въ последния моментъ, въ който той забравя всичко — предъ него изпѣква страдалчески ликъ на Родината, превѣплотилъ въ себе си лика на майката, на либето и на скжпи братя и сестрици. Тогава една молитва има той — единъ зовъ отправя той къмъ Бога:

„Укрепи и менъ ржката,
Та кога възстане робътъ,
Въ редоветъ на борбата
Да си найда и азъ гробътъ!“
Колко много любовъ: за смъртъ, за саможертва, за по-

ХАЙДУТИНЪТЪ У БОТЕВА

Единъ мощенъ образъ, който изплзва предъ насъ въ повечето Ботеви стихотворения, е образътъ на хайдутина, схванатъ като борецъ за народни правдини и за свобода, а не като отмѣстителъ за частни оскорбления. Поетътъ, единъ отъ чиито идеали е тоя хайдутинъ е възпѣлъ въ своитъ стихотворения различни моменти отъ страшния, но пълненъ съ величие и красота, хайдучки животъ.

Въ „Хайдутти“ Ботевъ живо рисува стремежа на свободолюбивия човѣкъ да литне, като волна птица, къмъ планината, убежище на всички хайдутти. Въ това, очевидно, недовършено свое произведение той е създавалъ само началото на хайдутството, възпѣлъ е хайдучкия блѣнъ. Тоя хайдутски блѣнъ се изразява у Чавдара съ думитъ: „При татка искамъ да иде, при татка въ Стара планина!“ Това е блѣнъ по идеала, на който той се е решилъ, въпрѣки всичко, да служи. Презъ призмата на тоя идеалъ всички останали дѣла му се виждатъ дребнави и нищожни. Да иде на хайдучкото сборище да види страшни хайдутти, ето кое си заслужава труда. Тоя купнежъ не е въ сила да сломи дори и майчината любовъ. Интересно е, че, докато хайдутството за Чавдара е всичко най-добро, най-хубаво, за майката то е изворъ на страдание. Ето защо лишената отъ мжжъ и свидно чадо майка мрази хайдутството отъ дѣнъ душа. Въ „Пристанала“ майката направо

гибель. За такава смъртъ жедуватъ само великанитъ на човѣшкия духъ — само неудоетворенитъ души, души, които гонятъ нѣкакъвъ висшъ идеалъ. А най-висшиятъ идеалъ не е ли лжбовъта къмъ свободата на Родината? Само ония, които силно желаятъ да видятъ мечтата си осществена, само те предлагатъ цената на живота си, и защото за тѣхъ е достатъчно:

„Да каже нѣвга народа:
Умрѣ сиромаша за правда
За правда и за свобода!“
Въ тая борба Ботевъ знае, че ще умре плътъта — ще умре, за да изкупи заедно съ свободата на Родината и безсмъртието на душата. Ботевъ тѣй добре предрече участъта си: „Тозъ който падне въ бой за свобода Той не умира. Него жалѣятъ Земя и небо, звѣръ и природа И пѣвци пѣсни за него пѣятъ!“
Н. В.

Полумесець развѣнъ сочеше миръ.

Въ загадни вечери, кога луната изплувала надъ приказни води, посочила пътека изъ сребристи води, Зейнепъ — емирската ханъма, слизаше съ метнатъ воалъ на примамлива съблазнь по камения брѣгъ. Впиваше далеченъ взоръ на изтокъ, де виждаше сбжднати мечтитъ на своята младостъ.

Вѣтрецъ разклати оголенни клони...

Полази вълна следъ вълна, сълзи и думи Найтасъ отново пророни...

Плуваше въ тиха нощъ емирската галера съ слабо опънати платна, надъ заспалитъ най-сетне отъ дълбока умора бѣловласи коси на Найтасъ. Носѣше тя гордостъта на емира — Зейнепъ. Презъ дъни? прозори на своя чертогъ, въ бездни насини води, съ отворени широко, жадни за мѣстъ, очи Немезида — върховната — дебнѣше своитъ жертви. Съ протегнати нагоре ржце изрече тѣхната присжда: Смерчъ...

Тъмна доба зацари, а блѣснаха далече само островърхи косове на брани гримери. Тѣ, идваха жадни

за мѣстъ и брань...

Разтърси глава Найтасъ. Набразди сиви кждри катъ муаръ? Заплющѣха разюздени вѣтрени хали. Гонѣха съ неземанъ вой грохнали кждри на пѣнливи вълни. Злокобно бучаха тайнитъ бездни, сплитаха кждри съ нанизъ отъ прѣстъ. Огъваха се ведно съ вълнитъ гордитъ тримери и цепѣха сплетени бѣловласи кждри.

Наближаваха своя врагъ. Танцуваха вихренъ танецъ вълнитъ. Увличаха, безпомощната съ разбита мачта галера и съ нови вихрени стжпки продължаваха. Предсмъртни писъци и послед-

ни ридания за помощъ се губеха въ тъмна доба, а дивитъ хали пилѣха: страхъ, ужасъ и смъртъ.

— „Тя е безпомощна. Врагъ е емира заклетъ“.

Помощъ! Помощъ, когато врага е вече сломенъ.

Смъртенъ пиръ. Смерчъ! Смерчъ!

Въ дивъ бѣсъ извиваха вѣтрени хали. Мъртвешки танцъ поде Терисихора. Надигна наболѣла грждъ, изви въ мигъ гола снага и увличаше въ смъртенъ танецъ всичко въ мъртвешкитъ бездни.

Предсмъртни писъци, бѣ-

сенъ вихъръ и зловещъ грохотъ процепваха дълбокия мракъ...

Трепнахъ. Дигнахъ очи. Луната кжпѣше златисти лжчи въ засмѣно-игривитъ вълни и пращаше предутрини поздравии на просъненъ Емонъ...

Сълзи и думи отново Найтасъ пророни...

Фана Филипова
ученичка

Найтасъ — Наименование, което мохамеданитъ сж дали на Черно море.

Немезидъ — богиня, върховната правда.

Терисихора — бргиня, п: кривителка на танцитъ.

кълне хайдутин Дойчинъ и своята дъщеря, узлѣкла се подиръ „тозъ хайдутинъ“. Съвършено друго е отношението на стария баща, изразител на хайдушкия блѣнъ:

„Храни, горю, таквизъ чеда,
Дорде слънце въ свѣтътъ гледа,
Дорде птичка въ тебе пѣе,
Дорде баякъ да се вѣтрѣ!“
Отъ блѣнуване трѣбва да се пристѣпи къмъ осъществяване на идеала. И наистина, въ „На прощаване“ и „До моето първо лице“ видятъ хайдутинъ, на пѣтъ да осъществи своя блѣнъ.

Тукъ напълно ясно е изразена цѣлата наука, но и величията на хайдушкия подвигъ. Ясно се схваща сигурниятъ край на хайдутинъ: „че може младъ да загине“, „падналъ съмъ съ куршумъ пронизанъ“. А хората, вмѣсто благодарностъ ще кажатъ: „Нехранимайко излѣзе“. Но това не смущава хайдутинъ; това не може да го отвърне отъ неговия идеалъ. Затѣто има, кой да подема дѣлото, за да се разрастне то въ общонародно. Тая надежда е, която подтиква бунтовника къмъ явна гибелъ. Ако той не направи нищо, то поне ще отвори пѣтъ, ще даде примѣръ на бждащитѣ. Неговата смъртъ ще приучи братята му „като брата си да стрѣлятъ, силно да любятъ и мразятъ“. Каквито и да сѫ послѣдствитѣ, първата стѣпка е вече направена, дружината трѣбва, отива. Нищо не може вече го спрѣ. „Пѣтъ е страшенъ но спрѣ“, защото има голѣма награда, „да каже нѣвга народътъ: умрѣ сиромашъ за правда, за правда и за свобода“.

Хайдущката действителностъ, страшна и величава, съ възторжени думи е дадена въ „До моето първо лице“. Земята гърми и тъмнѣе отъ злоба и предсмъртни пѣсни, бурята кърши клонове, все се сабята, пиши куршумѣтъ, смъртъта е готова да положи всѣкого въ глалния гробъ! А надъ всичко стене гора и шума, бучатъ бури вѣковни и разказватъ за стари времена и нови теглила. Каква величава симфония на борбата за свобода, какви страшни и непостижими образи!

Краятъ на хайдутинъ е представенъ въ най-хубавото Ботево стихотворение „Хаджи Димитъръ“. Хайдутинътъ е изпълнилъ блѣскава задача си, постигналъ е заветната целъ: борба съ врага, смъртъ за свободата на народа. Величавостъ е краятъ. Красота и величие лѣжа отъ последнитѣ минути на героя. Ние цѣлимъ се проникваме отъ безсмъртието на неговата подвигъ и смисъла на живота му. Ето единъ, който знае защо е живѣлъ и защо умира; ето единъ, който никога нѣма да умре. Защото хайдутинътъ живѣе за народа, умира за свобода и остава вѣчно да живѣе въ сърдцата на хората. Затова и неговата смъртъ се съпровожда отъ скръбъта на цѣлата природа. Умира най-достойниятъ, умира най-великиятъ, умира борецътъ за свобода, хайдутинътъ.

„Него жалѣятъ земя и небо,
звѣръ и природата, и пѣвци пѣсни за него пѣятъ“, че „тозъ който падне въ бой за свобода, той не умира“.

Ю. Стояновъ

Свещенитѣ сѣнки на великитѣ наши покойници нѣма да се успокоятъ, докато не видятъ синоветѣ на цѣлокупното ни племе обединени около трона на българскитѣ царе.

К. Грозевъ.

Противогазовата защита и ние.

Този е втората година, отъ какъ се основаха при гимназитѣ у насъ противогазовитѣ дружества, които се обединяватъ въ единъ „Съюзъ на противогазовитѣ дружества въ България“. Тѣзи дружества се нагърбиха съ тежка задача да ни запознаятъ съ газовата опасностъ, доколкото средствата ни позволяватъ.

Обаче, за да изпълнятъ своята задача, ние като добри българи трѣбва да съзнаемъ, че както всички държави, така и ние, сме застрашени отъ въздушно-химическата опасностъ на бждащата война. Колкото и да бждемъ миролюбиви, колкото и да се предполага, че войната нѣма да ни засегне, колкото и да е малка вѣроятността и ние да вземемъ участие въ бждащия конфликтъ — има основание и причини, които говорятъ, че даже и малкитѣ държави, като България, трѣбва да мислятъ за защита на гражданското си население.

Ако страни като: Швейцария, Швеция, Дания и други, организирани такива дружества, ние които граничимъ съ нѣкой агресивни съседи, не трѣбва да оставяме нашето население беззащитно.

Възржжени съ това съзнание ние трѣбва, колкото се може повече, да улесняваме задачата на противогазовитѣ д-ва, съзнавайки, че всичко извършено въ тази посока, е за единствено и цѣлокупността на България.

Дали войната, ще ни засегне дали ние ще вземемъ участие въ нея, или ще пазимъ своя неутралитетъ, това не може да се предвиди, но ние винаги трѣбва да бждемъ готови, да я посрещнемъ и съ това да можемъ да дадемъ по-малко жертви.

Една отъ първитѣ задачи, които противогазовото д-во си е поставило е да ни приготи въ морално и дисциплинарно отношение за едно аеро-химично нападение.

До колкото тази задача е трудна и важна, може да се види и заключи, отъ следния цитатъ: „Най-силно, най-непоколебимо съпротивление газовата война ще срещне въ моралната подготовка на гражданското население. Тамъ въ морала на населението, въ неговата дисциплина, въ неговата готовностъ съ спокойствие да посрещне газови облакъ, който

то като призракъ ще се издигне предъ неговия домъ — се крие силата на защитата. Тамъ е и нията на работата. Тамъ е и нията на работата. Тамъ е и нията на работата.

Макаръ, че отровнитѣ газове днесъ се смѣтатъ за най-страшното и силно оръжие, бжедащата война, ние виждаме, че гражданитѣ приготвления, които се правятъ за борба противъ тѣхъ много ще намалятъ тѣхното значение, тъй както бетоно обезцени грандиознитѣ артилерийски атаки.

Както за пожара се предвиждатъ пожарнитѣ команди, както за корабокрушенията се предвиждатъ лодки и за авиатора парашути — така и срещу най-бързото отъ всички военни сръдства — отровнитѣ газове, за гражданина и войника е измислена противогазовата маска.

Както споменахме вече, тя е единственото най-сигурно и ефективно средство за борба противъ отровнитѣ газове. Но не е достатъчно да я познаваме само като ефективно средство за борба противъ газ; ние трѣбва да я владѣемъ въ пълния смисълъ на думата, да можемъ лесно бърже и безъ всѣкакви затруднения да си служимъ съ нея. И тогава газовата хлъня — както морската стихия въ своя стремежа, напрасно се блѣска къмъ брѣга въ основитѣ на фара, дето се разбива на милиони капчици — така достига страшна отрова на нѣколкото грама химикали, които ще дарятъ живота на онзи, който се е подслонилъ подъ тѣхъ. Е тогава се състои втората основна задача на противогазовитѣ д-ва, да ни запознаятъ съ манипулацията на газовата маска.

И така ние подготвени, нито пукотътъ на нѣколко тоннитѣ аеробомби, нито шумътъ на аеропланнитѣ мотори, нито плътнитѣ непрогледни газови завеси, които се бързината на вѣтъра, като една бездушна, коварна стихия ще обгърнатъ всички изходи къмъ живота, не ще мога да ни смутятъ и да ни накаратъ да се откътемъ въ последния моментъ отъ нашитѣ национални идеали. Тѣхъ ние съ цената на своя животъ трѣбва да бранимъ, тъй както нашитѣ бащи ги браниха и се жертвуваха за тѣхъ, за величието и за цѣлокупността на България и българския народъ по бойнитѣ полета.

Димитъръ Кулевъ

Радиото въ услуга на газовата защита

Радиото, което се явява като най-ценната културна придобивка на вѣка, е намѣрило широко приложение, както въ разнитѣ науки и военно отношение, така и въ газовата защита.

Въ Германия и други културни страни, дето газовата отбрана първа се яви въ своята форма и беззащитно население, съумѣ да използва и употреби радиото въ противогазовото дѣло, като отличенъ пропагандаторъ и нераздѣлимъ спътникъ къмъ всички други противогазови апарати. За цѣлѣта дружествата изнасятъ предъ микрофона на нѣкой мѣстенъ преподавателъ сказки, съ които запознато радиослушателитѣ съ газовото дѣло, видове противогазови уреди и начинъ за самопазване и употреба на маските. По този начинъ радиото се явява, като общъ, наро-

денъ противогазовъ пропагандаторъ. Така нѣкои преподаватели правятъ ненадейни аларми, подъ контрола и съдействието на съответното дружество, като изведнажъ прекъсватъ нѣкъсе музикално парче или опера и съобщаватъ, че въ града има хвърленъ отровенъ газъ. Радио — репортърътъ ухвѣта слушателитѣ, какъ да си поставятъ маскитѣ и кжде да се криятъ. При така направени 2 — 3 аларми презъ месеца, е достатъчно всички радиослушатели да бждатъ подготвени въ случай на нѣкое евентуално газово нападение.

Въ последната война на далечния изтокъ Япония първо и свой-живо употреби радиото въ своята противогазова отбрана. Така преподавателътъ Токио е билъ винаги въ връзка съ другитѣ малки военни преподаватели и е съобщавалъ, презъ кжде е

ДРУЖЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Варн. мъжка гимназия

Безспорно най-дейнитѣ дружества при В. М. Г. сѫ противогазовото и историческо-възпитателно д-ва. И дветѣ д-ва, основани въ началото на учебната година развиватъ трескава дейностъ.

Основаването имъ запълни силно чувствувашата се празнота въ дружественъ животъ на гимназията.

Противогазовото д-во, членъ на Съюза на противогазовитѣ д-ва въ България, има за целъ за сега да даде просвѣта на своитѣ членове по свѣтки въпроси, свързани съ газовата защита.

Следъ настѣпването на добро време ще се устроятъ демонстрации на открито.

На събранията на д-вата сѫ четени десетина реферата, подготвени и изнесени отъ ученици.

Историческо-възпитателното д-во — за него ние сме помѣстили статия въ тоя брой. Подъ вещото ръководителство на преподавателя по география г-нъ Параскевовъ, д-вото събра и обедини въ своитѣ редове всички будни и творчески сили на гимназията. Развива се усилено просвѣтна дейностъ.

Подготвянето на изнасянето на забава — навѣрно съвмѣстно съ противогазовото д-во. Ученицитѣ съ ентузиазъмъ и желание работятъ и въ дветѣ д-ва. Докато животъ въ другитѣ д-ва почти не съществува, тукъ всичко кипи.

Мисълта да бждатъ полезни на родната си, да работятъ за нейното величие, е която ги вдъхновява.

Въздржжтелното д-во при мъжката гимназия „Свобода“ ще изнесе въ най-скоро време своята забава.

Месецъ февруарий е месецъ, презъ който почти всички д-ва даватъ своитѣ обичайни забави. Затова се чувства една претрупаностъ, една прибрзаностъ, а отъ тамъ и едно не до тамъ добро изнасяне на забавитѣ.

Щастливо изключение прави

минала екскадрилата, когато най-близкиятъ предавателъ до Токио съобщилъ, че приближава неприятелска екскадра, предавателътъ далъ аларма, и въ продължение на половинъ часъ по-голѣмата частъ отъ жителитѣ били готови съ своитѣ маски. За улеснение на противогазовитѣ команди били инсталирани висоководители на голѣмитѣ площади, салони и противогазови зали, които държали въ постоянна връзка населението и спасителни команди. Всѣка спасителна команда имала малкъ едноламповъ апаратъ и следяла и изпълнявала заповедитѣ отъ предавателя, кжде и въ коя частъ на града е нужна помощъ.

По тоя начинъ, и както знаемъ отъ пресата, жертвитѣ отъ газовитѣ нападения сѫ били много малко. Ако не бѣха си послужили съ радиодржжстването, японскитѣ дружества изчислили, че поне съ 40 — 45% по-вече жертви щѣха да бждатъ дадени.

Нека се надяваме, че нашитѣ управници ще съзнаятъ необходимостта отъ по-скорошното въвеждане на радиоразпржкването, и радиото да не се счита като лудостъ, а като първа необходимостъ за културата, най-бързъ защитникъ на беззащитното население и като по-ефективна отбрана отъ въздушно-химическата опасностъ.

туристическото д-во при мъжката гимназия, което изнася забави много добри. Правеше впечателние разобразната и добре подбрана програма, отъ изпълнението на която останаха доволни всички присѣтствувачи.

Варн. дев. гимназия

Въздржжтелното д-во при мъжката гимназия, което изнася забави много добри. Правеше впечателние разобразната и добре подбрана програма, отъ изпълнението на която останаха доволни всички присѣтствувачи.

Тая година при Варн. дев. гимназия се формира дружество „Противогазова отбрана“. Това основане на едно такъ радостъ отъ ученицитѣ. Избра се настоятелство, което ръководи дейността на д-вото. Изнесени реферати отъ ръководителката на д-вото. Съжж така въ началото на месецъ февруарий се устрои голѣма демонстрация, на която бѣха дадени маски и първопомощъ при газово нападение. Дружеството готви забава.

Въздржжтелното д-во при Варн. дев. гимназия даде въ началото на февруарий въ салонъ на гимназията забава, която бѣ доста добре изнесена.

Стенографското д-во при дев. гимназия на 25 февруари даде своята забава въ салонъ на гимназията. Забавата бѣ много добре посетена. Ако има нѣщо да се желае, то е за въ бждеще да се обърне по-голѣмо внимание на програмата и нейното по-сполучливо изнасяне.

Д-во „Червенъ кръстъ“ при дев. гимназия на 15 т. м. даде своята годишна забава въ салонъ на гимназията. Правѣше впечателение, че сценката изнесена на забавата, по характера си не подходѣше за случая.

Търговско у-ще при Варн. Търг. Инд. камара

Осмокласницитѣ при сѣщата гимназия изнаесоха на 24 февруарий въ салонъ на своята гимназия забава за въ полза на своитѣ бедни другари. Забавата бѣ добре изнесена и посетена.

Въздржжтелното д-во сѣщо изнесе забава, доста добре издржжжана.

Съобщения

Редакционниятъ комитетъ на Виделина прави изванредно голѣма жертва, като издава тоя брой въ четри страни по 1 лѣвъ. Нека всѣки, който милѣе за дѣлото на Виделина оцени тая жертва и приовици усилията си къмъ нашитѣ за да можемъ да изградимъ дѣлото на Велика национална България.

Печатница „Варненска Пошта“